

ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΣ ΣΜΜΜ (06/06/2022) για το σ/ν

Η Γ.Σ. της Σχολής ΜΜΜ συζήτησε επί της αρχής το σχέδιο νόμου για τα πανεπιστήμια. Καθολικά τα μέλη της ΓΣ εκφράζουν τη δυσφορία και την ριζική διαφωνία τους με την ακολουθούμενη διαδικασία. Το ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα όχι μόνο δεν συνάδει με την ορθή ακαδημαϊκή πρακτική, αλλά καθιστά τη δημόσια διαβούλευση μία προσχηματική διαδικασία, ενώ παράλληλα φανερώνει πλήρη έλλειψη σεβασμού στην άποψη της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Στο ογκώδες σχέδιο νόμου (408 σελίδων, 345 άρθρων) προτείνεται ένα εξαιρετικά συγκεντρωτικό μοντέλο διοίκησης που κινείται γύρω από ένα τρίγωνο υπερεξουσίας (Πρύτανης - Συμβούλιο Διοίκησης (ΣΔ) - Εκτελεστικός Διευθυντής) χωρίς θεσμικά αντίβαρα ελέγχου. Ταυτόχρονα, διαπιστώνεται έλλειμα δημοκρατικής νομιμοποίησης: σημαντικά τμήματα της Πανεπιστημιακής κοινότητας (ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, Διοικητικοί, φοιτητές) δεν μετέχουν στις αρχαιρεσίες ανάδειξης των οργάνων, ο Πρύτανης δεν εκλέγεται απευθείας αλλά επιλέγεται μεταξύ των μελών του ΣΔ, ενώ τα εξωτερικά μέλη του ΣΔ, οι Αντιπρυτάνεις και οι Κοσμήτορες ορίζονται. Επιπλέον, η ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στο ΣΔ (που αποτελείται κατά τα 5/11 από εξωτερικά μέλη) ακόμη και για θέματα καθημερινής διαχείρισης είναι βέβαιο ότι θα οδηγήσει σε λειτουργικά αδιέξοδα.

Πρόκειται για ένα σχέδιο νόμου υπερβολικής ρύθμισης και αυταρχικής καταβολής. Οδηγεί στην πλήρη κατάργηση του αυτοδιοίκητου, στον ασφυκτικό έλεγχο της λειτουργίας των οργάνων, στην επιστροφή ξεπερασμένων αντιλήψεων (όπως π.χ. η αρχαιότητα και η απόλυτη πρωτοκαθεδρία του Καθηγητή Α' βαθμίδας) και στη συρρίκνωση του Δημόσιου χαρακτήρα του Πανεπιστημίου, αποξενώνοντας περαιτέρω την πανεπιστημιακή κοινότητα από τη λήψη των αποφάσεων.

Πληθώρα άλλων προβληματικών διατάξεων μπορεί, επίσης, να επισημανθεί. Η εισαγωγή κριτηρίων αγοράς για την εξέλιξη των μελών ΔΕΠ, η θεσμοθέτηση πλήθους «νέων μορφών εκπαίδευσης», η απορρύθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας, η δημιουργία σειράς νέων δομών χωρίς πρόβλεψη για ικανοποιητική στελέχωση και χωρίς πρόβλεψη σχετικών κονδυλίων του κρατικού προϋπολογισμού, η εισαγωγή Π.Μ.Σ. με δίδακτρα και η κατάργηση της δωρεάν φοίτησης σε όσους έχουν μέσο όρο πτυχίου κάτω του 7,5, η θέσπιση ορίων φοίτησης, η αγνόηση των φοιτητικών συλλόγων και πολλές ακόμα διατάξεις κάνουν τις όποιες θετικές ρυθμίσεις να παραμένουν δευτερεύουσας σημασίας.

Η ΣΜΜΜ επανειλημμένα έχει αναδείξει τα υπαρκτά προβλήματα του σημερινού μοντέλου διοίκησης (ελλιπής νομιμοποίηση, υποτίμηση αυτοδιοίκητου, φαινόμενα πελατειακών σχέσεων, κ.ά.), όπως και τα ζητήματα της πενιχρής χρηματοδότησης, της καθήλωσης των μισθών σε απαράδεκτα χαμηλά επίπεδα και της αναγκαιάς αναπλήρωσης των εκατοντάδων απολεσθεισών θέσεων διδακτικού και λοιπού προσωπικού. Τα μείζονα αυτά προβλήματα, όχι μόνο δεν αντιμετωπίζονται από το σχέδιο νόμου, αλλά με συγκεκριμένες διατάξεις οδηγούνται σε περαιτέρω όξυνση. Για παράδειγμα, η ρητή, πλέον, αποδέσμευση της Κυβέρνησης από την υποχρέωση αναπλήρωσης των θέσεων των αφυπηρητησάντων μελών ΔΕΠ δημιουργεί ανυπέρβλητα προβλήματα στην υλοποίηση της αποστολής των ΑΕΙ. Επίσης, η κατάργηση της μονιμότητας των Επικουρων Καθηγητών σε μια εποχή που και τα πανεπιστήμια πλήττονται από το «brain drain» στέλνει λάθος μηνύματα στο νέο επιστημονικό προσωπικό, που θέλει να παραμείνει (ή να επιστρέψει) και να εξελιχθεί στην πατρίδα του. Η αντιμετώπιση των υπαρκτών προβλημάτων διοίκησης μπορεί και πρέπει να αναζητηθεί μόνο μέσα από περισσότερη και ουσιαστικότερη δημοκρατία, μεγαλύτερη διαφάνεια, αποτελεσματικότερη διαδικασία λήψης αποφάσεων από όργανα που θα υπόκεινται σε έλεγχο και λογοδοσία. Μαζί με αυτά απαιτείται σαφώς μία γενναία αύξηση χρηματοδότησης και ενίσχυσης του διδακτικού και λοιπού προσωπικού.

Στη βάση των παραπάνω, η Γ.Σ. της ΣΜΜΜ ζητά να αποσυρθεί το σχέδιο νόμου και να πραγματοποιηθεί ουσιαστική συζήτηση αναφορικά με το αναγκαίο πλαίσιο λειτουργίας για τα πανεπιστήμια, χωρίς ασφυκτικά χρονικά περιθώρια, χωρίς παρωπίδες και με ουσιαστική συμβολή της πανεπιστημιακής κοινότητας.